

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

અમદાવાદ ખાતેની ગુજરાત ઉચ્ચ અદાલતમાં

ક્રિમિનલ અપીલ નં. ૧૩૯૩/૨૦૦૫

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી આર. પી. ઢોલરીયા

૧	શું સ્થાનિક સમાવારપત્રોના રિપોર્ટ્સને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવે છે?	
૨.	રિપોર્ટ્સને મોકલવું કે નહિ?	
૩.	શું ન્યાયમૂર્તિ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવાં ઇચ્છે છે?	
૪.	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન કે તેનાં હેઠળ કરવામાં આવેલ કોઈ હુકમ સબબ કોઈ મહત્વપૂર્ણ કાયદાકીય પ્રશ્ન સમાવિષ્ટ છે?	

ગુજરાત રાજ્ય... અપીલકર્તા (ઓ)

વિરુદ્ધ

હર્ષદભાઈ રામજીભાઈ પટેલ... સામાવાળા (ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

એમ. આર. એલ. આર. પુજારી, અપીલકર્તા (ઓ) નંબર ૧ માટે એપ્લિકેશન

શ્રી એમ. આર. બુખારી, શ્રી એસ. કે. બુખારી સાથે વકીલ,

વિરોધીઓ/સામાવાળાઓ નંબર ૧

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી આર. પી. ઢોલરીયા

તારીખ:૦૨/૦૮/૨૦૧૬

મૌખિક ચુકાદો

૧. આ ગુજરાત રાજ્ય દ્વારા દંડ પ્રક્રિયા સંહિતા, ૧૯૭૩ ની કલમ ૩૭૮ (૩) હેઠળ એડિશનલ સેશન્સ જજ અને જોઈન્ટ ડિસ્ટ્રિક્ટ જજ, ફાસ્ટ ટ્રેક કોર્ટ નં.૫, ભરૂચ દ્વારા સેશન્સ કેસ નં.૧૨/૨૦૦૨ માં નોંધાયેલ તારીખ ૨૫/૦૧/૨૦૦૫ ના નિર્દોષ છોડી મૂકવાના હુકમ અને ચુકાદા સામે દાખલ કરેલ અપીલ છે, જેના દ્વારા વિદ્વાન ટ્રાયલ જજે સામાવાળા-આરોપીને ધ ઇન્ડિયન પીનલ કોડ ની કલમ ૪૮૮(એ) અને ૩૦૬ હેઠળના શિક્ષાપાત્ર ગુનાના આરોપોમાંથી નિર્દોષ

છોડી મૂકેલ.

૨. કેસની ટૂંકી હકીકતો એવી છે કે ફરિયાદ પક્ષના રણછોડભાઈ દેવજીભાઈ પટેલ, જે સેલોદ, તાલુકો ઝઘડિયા, જિલ્લા ભરૂચના રહેવાસી છે, તેમણે ફરિયાદ નોંધાવેલ કે તારીખ ૨૮/૧૧/૨૦૦૦ ના રોજ તેમની બહેન કપિલા, હાલના સામાવાળા-મૂળ આરોપી અને કપિલાની સગીર પુત્રી વૈશાલી તેમના ઘરે મહેમાન તરીકે આવ્યા હતા. ત્યારબાદ સામાવાળા-આરોપી કપિલાને ત્યાં મૂકીને સગીર બાળકી વૈશાલી સાથે જતા રહ્યા હતા. કપિલાએ ફરિયાદીને જણાવેલ કે સામાવાળા-આરોપી તેના ચારિત્ર્ય પર શંકા કરે છે અને તેથી તેને શારીરિક અને માનસિક ત્રાસ આપવામાં આવતો હતો. સામાવાળા-આરોપી અવારનવાર તેને તેનું સાસરું છોડી દેવા કહેતા હતા અને તેને કહેતા હતા કે તે તેને ક્યારેય પાછી નહીં બોલાવે અને તેને મરી જવા પણ કહેતા હતા તેમજ તેના ભાઈ અને ભાભીને જોઈ લેવાની ધમકી આપતા હતા. ફરિયાદીએ કપિલાને સાંત્વના આપેલી. આ તમામ સમસ્યાઓના કારણે, તારીખ ૦૯/૧૨/૨૦૦૦ ના રોજ કપિલાએ પોતાના પર કેરોસીન છાંટીને સળગી જઈ આત્મહત્યા કરેલ અને આખરે તારીખ ૧૩/૧૨/૨૦૦૦ ના રોજ દાઝી જવાની ઇજાઓના કારણે મૃત્યુ પામેલ. જરૂરી તપાસ કરવામાં આવી હતી અને કેટલાક સાક્ષીઓના સ્ટેટમેન્ટ નોંધવામાં આવ્યા હતા. તપાસ દરમિયાન સામાવાળાની અટકાયત કરવામાં આવી હતી અને આખરે ચાર્જશીટ તૈયાર કરી વિદ્વાન જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ ફર્સ્ટ ક્લાસ, ઝઘડિયા સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવી હતી. જોકે, કેસ માત્ર

સેશન્સ અદાલત દ્વારા ચલાવવા યોગ્ય હોવાથી, તેને દંડ પ્રક્રિયા સંહિતા ની કલમ ૨૦૯ મુજબ વિદ્વાન એડિશનલ સેશન્સ જજ અને જોઈન્ટ ડિસ્ટ્રિક્ટ જજ, ફાસ્ટ ટ્રેક કોર્ટ નં.૫, ભરૂચ સમક્ષ કમિટ કરવામાં આવ્યો હતો જ્યાં આ કેસ સેશન્સ કેસ નં.૧૨/૨૦૦૨ તરીકે નોંધાયો હતો. સામાવાળા સામે કેસ ચલાવવામાં આવ્યો હતો.

૩. હાલના સામાવાળા-આરોપી સામેનો કેસ સાબિત કરવા માટે, ફરિયાદપક્ષે આશરે પંદર સાક્ષીઓની તપાસ કરી હતી અને કેટલાક દસ્તાવેજી પુરાવા પણ રજૂ કર્યા હતા.

૪. કેસ ચલાવવાના અંતે, દંડ પ્રક્રિયા સંહિતા ની કલમ ૩૧૩ હેઠળ આરોપીનું સ્ટેટમેન્ટ નોંધ્યા પછી અને ફરિયાદપક્ષ તથા બચાવપક્ષ તરફથી દલીલો સાંભળ્યા પછી, વિદ્વાન ટ્રાયલ જજે તારીખ ૨૫/૦૧/૨૦૦૫ ના ચુકાદા અને હુકમ દ્વારા સામાવાળાને તેમની સામે મૂકવામાં આવેલા તમામ આરોપોમાંથી નિર્દોષ છોડી મૂકેલ.

૫. ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા ઉપરોક્ત ચુકાદા અને હુકમથી નારાજ અને અસંતુષ્ટ થઈને, અપીલકર્તા-રાજ્યે હાલની અપીલ દાખલ કરેલ છે.

૬. આ અદાલતે અપીલકર્તા-રાજ્ય તરફે વિદ્વાન એડિશનલ પબ્લિક

પ્રોસિક્યુટર શ્રી એલ. આર. પૂજારી અને સામાવાળા તરફે શ્રી એસ. કે. બુખારી, વિદ્વાન વકીલ સાથે શ્રી એમ. આર. બુખારી, વિદ્વાન વકીલને સાંભળ્યા.

૭. વિદ્વાન એડિશનલ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર શ્રી એલ. આર. પૂજારીએ એવી દલીલ કરી હતી કે પોલીસ તેમજ એકિઝક્યુટિવ મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષના મરણોન્મુખ નિવેદનો રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ હોવા છતાં અને મૂકવામાં આવેલા આક્ષેપોને નજીકના સગાંઓ અને ફરિયાદીના પુરાવાથી સમર્થન મળતું હોવા છતાં, વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટે ખોટી રીતે તેના પર વિશ્વાસ મૂક્યો નથી અને આરોપીને ખોટી રીતે નિર્દોષ છોડી મૂકેલ છે. વિદ્વાન એ.પી.પી. દ્વારા એવો દાવો કરવામાં આવ્યો છે કે ટ્રાયલ કોર્ટનો ચુકાદો અને હુકમ કાયદાની જોગવાઈઓથી વિરુદ્ધ છે કારણ કે ટ્રાયલ કોર્ટે ફરિયાદપક્ષ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલા પુરાવાઓને યોગ્ય રીતે ધ્યાનમાં લીધા નથી અને કાયદાની જોગવાઈઓને જોતાં જ એ પ્રસ્થાપિત થાય છે કે ફરિયાદપક્ષે હાલના સામાવાળા સામેના કથિત આરોપોના તમામ ઘટકો સાબિત કર્યા છે. વિદ્વાન એ.પી.પી. એ આ અદાલતને મૌખિક તેમજ સમગ્ર દસ્તાવેજી પુરાવાઓ ધ્યાને લેવડાવ્યા છે. વિદ્વાન એ.પી.પી. દ્વારા વધુમાં એવો દાવો કરવામાં આવ્યો છે કે વિદ્વાન જજ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ નિર્દોષ છોડી મૂકવાનો ચુકાદો અને હુકમ કેસની હકીકતો દ્વારા સમર્થિત ન હોય તેવા અનુમાનો પર અને કાયદા દ્વારા મંજૂર ન હોય તેવી પૂર્વધારણા પર આધારિત છે. તેમના દ્વારા એવો પણ દાવો કરવામાં આવ્યો છે કે વિદ્વાન જજે મૌખિક તેમજ દસ્તાવેજી પુરાવાનું યોગ્ય રીતે મૂલ્યાંકન કર્યું નથી અને તે દ્વારા ધ ઇન્ડિયન

પીનલ કોડ ની કલમ ૪૯૮(એ) અને ૩૦૬ હેઠળના કથિત ગુના માટે સામાવાળાને નિર્દોષ છોડી મૂકીને ભૂલ કરી છે જેને રદ કરવાની જરૂર છે અને આરોપીને સજા કરવાની જરૂર છે.

૮. તેનાથી વિપરીત, સામાવાળા તરફે શ્રી એસ. કે. બુખારી, વિદ્વાન વકીલ સાથે શ્રી એમ. આર. બુખારી, વિદ્વાન વકીલે નિર્દોષ છોડી મૂકનારા વાદગ્રસ્ત હુકમને સમર્થન આપ્યું હતું અને દલીલ કરી હતી કે એક્ઝિક્યુટિવ મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષનું મરણોન્મુખ નિવેદન બે ભાગમાં જણાઈ આવે છે. પ્રથમ ભાગમાં, મૃતકે પોતે આ બનાવને અકસ્માત ગણાવ્યો છે અને બીજા ભાગમાં, તે તેના પતિને એવું કહીને સામેલ કરી રહી છે કે તેના પતિ દ્વારા તેના પર ફૂરતા આચરવામાં આવતી હોવાના કારણે, તેણે આત્મહત્યા કરવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો. બીજા મરણોન્મુખ નિવેદનમાં પણ, તેણે તે જ વાતનું પુનરાવર્તન કર્યું છે અને વધુમાં ઉમેર્યું છે કે સામાવાળા તેના ચારિત્ર્ય પર શંકા કરતા હતા અને જેના કારણે તે તેના પર ફૂરતા આચરતા હતા. વધુમાં, તેમણે દલીલ કરી કે સદર મરણોન્મુખ નિવેદનો નોંધતા પહેલા, પોલીસે કે એક્ઝિક્યુટિવ મેજિસ્ટ્રેટ માંથી કોઈએ પણ મૃતક કપિલાની માનસિક અને શારીરિક સ્વસ્થતાનું પ્રમાણપત્ર મેળવ્યું ન હતું અને તેથી, આવા મરણોન્મુખ નિવેદનો પર કોઈ વિશ્વાસ મૂકી શકાય નહીં. તેમણે વધુમાં દલીલ કરી હતી કે માત્ર ભાઈ, ભાભી અને માતાએ જ ફરિયાદપક્ષના કેસને સમર્થન આપ્યું હતું. જોકે, ફરિયાદપક્ષે કોઈ પડોશીઓની તેમજ બે બાળકોની તપાસ કરી નથી. બાબતની આ સ્થિતિમાં, વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટે નજીકના સગાંઓના પુરાવા

પર યોગ્ય રીતે વિશ્વાસ મૂક્યો નથી. સાક્ષીઓના પુરાવા સાથે સમર્થન મળવાના અભાવે, વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ યોગ્ય રીતે નિર્દોષ છોડી મૂકવાના તારણો નોંધ્યા છે જેમાં આ અદાલત દ્વારા કોઈ હસ્તક્ષેપની જરૂર નથી.

૯. આ અદાલતે રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ મૌખિક તેમજ દસ્તાવેજી પુરાવાનું સૂક્ષ્મ રીતે અવલોકન કર્યું છે અને ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા વાદગ્રસ્ત ચુકાદા અને હુકમ તેમજ પેપર બુક અને ફરિયાદપક્ષ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલા પુરાવાઓનું સમગ્ર રીતે અધ્યયન કર્યું છે અને અપીલકર્તા-રાજ્ય માટેના વિદ્વાન એ.પી.પી. તથા સામાવાળા માટેના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતોને પણ ધ્યાનમાં લીધી છે.

૧૦. હાલની કાર્યવાહીના સંબંધિત પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલને સાંભળ્યા પછી અને વાદગ્રસ્ત ચુકાદા તેમજ રેકૉર્ડ્સ અને પ્રોસીડિંગ્સનું અવલોકન કર્યા પછી, ફરિયાદપક્ષના કથન મુજબ, એ સ્પષ્ટપણે જણાઈ આવે છે કે મૃતક કપિલાના લગ્ન બનાવના આશરે ૧૫ વર્ષ પહેલાં હાલના સામાવાળા સાથે થયા હતા અને તેમના લગ્નજીવનથી શૈલેષ અને વૈશાલી નામના આશરે ૧૪ વર્ષ અને ૧૩ વર્ષની વયના બે બાળકોનો જન્મ થયો હતો. સામાવાળા આશરે બે વર્ષથી મૃતક કપિલાના ચારિત્ર્ય પર શંકા કરતા હોવાથી અને જેના કારણે તે તેના પર ફૂરતા આચરતા હોવાથી, તેણે તારીખ ૦૯/૧૨/૨૦૦૦ ના રોજ પોતાના પર કેરોસીન છાંટીને સળગી જઈ આત્મહત્યા કરેલ અને તે રીતે સામાવાળાએ ધ ઇન્ડિયન

પીનલ કોડ ની કલમ ૪૯૮ અને ૩૦૬ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુનો કરેલ છે.

૧૧. પી.ડબ્લ્યુ.-૩ રણછોડભાઈ દેવજીભાઈ જે મૂળ ફરિયાદી અને મૃતક કપિલાના ભાઈ છે તેમણે જુબાની આપેલ છે કે તેમની બહેનના લગ્ન બનાવના આશરે ૧૫ વર્ષ પહેલા સામાવાળા સાથે થયા હતા. તારીખ ૨૮/૧૧/૨૦૦૦ ના રોજ, સામાવાળા કપિલા સાથે તેમના ઘરે આવ્યા હતા અને તે મૃતક કપિલાને તેમના સ્થાને મૂકીને તેમના ઘરેથી જતા રહ્યા હતા અને ત્યારબાદ મૃતક કપિલાએ તેમને જણાવેલ કે સામાવાળા તેના ચારિત્ર્ય પર શંકા કરતા હતા અને તેને માર મારતા હતા તેમજ સતત અને અવિરતપણે તેના પર ફૂરતા આચરતા હતા જેના કારણે તારીખ ૦૯/૧૨/૨૦૦૦ ના રોજ, સવારે આશરે ૯:૪૫ વાગ્યે, તેણે પોતાના પર કેરોસીન છાંટીને સળગી ગઈ અને આખરે, તારીખ ૧૩/૧૨/૨૦૦૦ ના રોજ દાઝી જવાની ઈજાઓના કારણે મૃત્યુ પામેલ. ઉલટતપાસમાં, તેમણે સ્વીકાર્યું છે કે તેમની બહેન તેના પતિ સાથે અવારનવાર તેમના ઘરે આવતી હતી. તેમણે એ પણ સ્વીકાર્યું છે કે બનાવ પછી, હોસ્પિટલમાં, તે બેભાન હતી અને તે બોલવાની સ્થિતિમાં ન હતી. તેમણે એ પણ સ્વીકાર્યું છે કે તેણે ડોક્ટરને કંઈપણ જણાવ્યું ન હતું અને તેમણે બનાવ અંગે ડોક્ટરને જાણ કરી ન હતી. તેમણે એ પણ સ્વીકાર્યું છે કે ત્રણેય દિવસ દરમિયાન તે બેભાન હતી. તેમણે એ પણ સ્વીકાર્યું છે કે કપિલાના મૃત્યુ પછી, તેનું શબ સામાવાળા દ્વારા ઉત્તરક્રિયા માટે લઈ જવામાં આવ્યું હતું, જોકે તે તેમના ઘરે મૃત્યુ પામી હતી.

૧૨. પી.ડબ્લ્યુ.-૬ ધાનુબેન રણછોડભાઈએ તેમના પતિએ આપેલી જુબાની મુજબ જ જુબાની આપેલ છે. પી.ડબ્લ્યુ.-૮ હરિભાઈ દેવજીભાઈ પટેલે પણ ફરિયાદીએ આપેલી જુબાની મુજબ જ જુબાની આપેલ છે. પી.ડબ્લ્યુ.-૯ જડીબેન દેવજીભાઈ પટેલ જેઓ મૃતકના માતા છે તેમણે પણ ફરિયાદીએ આપેલી જુબાની મુજબ જ જુબાની આપેલ છે.

૧૩. ઉપરોક્ત મૌખિક પુરાવા ઉપરાંત, આંક ૨૬ અને આંક ૩૬ પરના મરણોન્મુખ નિવેદનો છે. આંક ૨૬ એ પી.ડબ્લ્યુ.-૧૦ અરવિંદભાઈ પૂનાભાઈ - ઝઘડિયા પોલીસ સ્ટેશનના હેડ કોન્સ્ટેબલ દ્વારા રેકૉર્ડ કરવામાં આવેલું નિવેદન છે જેમાં તેણે જણાવેલ છે કે તારીખ ૨૮/૧૧/૨૦૦૦ ના રોજ, તેના પતિ તેની પુત્રી સાથે તેના પિયરમાં સેલોડ ખાતે મહેમાન તરીકે આવ્યા હતા. ત્યારબાદ થોડો સમય રોકાયા પછી, તેના પતિ તેને ત્યાં મૂકીને વૈશાલી સાથે તેના ઘરે જતા રહ્યા હતા. તેના પતિ છેલ્લા આશરે ત્રણ વર્ષથી તેના ચારિત્ર્ય પર શંકા કરતા હતા અને જેના કારણે તે તેને માર મારતા હતા અને પિયરમાં મૂકી ગયા હતા જેના કારણે તેણે પોતાના પર કેરોસીન છાંટીને સળગી ગઈ. આંક ૩૬ પરનું મરણોન્મુખ નિવેદન એકિઝક્યુટિવ મેજિસ્ટ્રેટ, ભરૂચ દ્વારા તારીખ ૦૮/૧૨/૨૦૦૦ ના રોજ ૧૫:૧૫ થી ૧૬:૧૫ કલાક દરમિયાન રેકૉર્ડ કરવામાં આવ્યું હતું જેમાં તેણે જણાવેલ છે કે આજે ૧૦:૦૦ થી ૧૧:૩૦ વાગ્યાની વચ્ચે જ્યારે તે તેની માતા સાથે ઘરે હતી, તે સમયે તેને ઠંડી લાગતી હોવાથી તે

તડકામાં બેઠી હતી અને ત્યારબાદ તેને ચક્કર આવ્યા હતા જેના કારણે તે નજીકના સ્ટવ પાસે ગઈ હતી અને જ્યારે તે સ્ટવ સળગાવી રહી હતી, ત્યારે અકસ્માતે તેની સાડીમાં આગ લાગી ગઈ હતી અને જેના કારણે તે દાઝી ગઈ હતી. બીજા ભાગમાં, તેણે વર્ણવ્યું કે તેના પતિએ તેના પર સતત ક્રૂરતા આચરી હતી અને તેને માર માર્યો હતો જેના કારણે તે કંટાળી ગઈ હતી અને તેણે આત્મહત્યાનું આપું પગલું ભર્યું છે અને તે સમયે, તેની માતા સિવાય ત્યાં કોઈ હાજર ન હતું.

૧૪. તપાસ એજન્સી દ્વારા તારીખ ૦૯/૧૨/૨૦૦૦ ના રોજ ૧૨:૦૦ થી ૧૨:૧૫ વાગ્યાની વચ્ચે ઘટનાસ્થળનું પંચનામું કરવામાં આવેલ જેમાં બનાવની જગ્યા ફરિયાદી રણછોડભાઈએ પોતે જ બતાવી છે અને તેમણે બનાવની જગ્યાનું વર્ણન કર્યું છે. જગ્યા રણછોડભાઈ દ્વારા બતાવવામાં આવી હતી અને વધુમાં તેમણે પંચોની હાજરીમાં વર્ણન કર્યું હતું કે સ્ટવના કારણે, તેને આગથી ઇજાઓ થઈ હતી. સ્ટવ સિવાય, બનાવની જગ્યા પરથી કશું મળી આવ્યું ન હતું.

૧૫. ઉપરોક્ત પુરાવાનું સમગ્ર મૂલ્યાંકન કરતાં, મૃતકના ભાઈ એવા ફરિયાદી રણછોડભાઈ તેમજ તેમની પત્ની અને તેની માતાના પુરાવા તારીખ ૦૯/૧૨/૨૦૦૦ ના રોજ પોતાના ઘરે બનેલા બનાવના સ્થળનું પંચનામું કરતી વખતે ફરિયાદીએ પોતે જ જાહેર કરેલી હકીકત સાથે સુસંગત નથી, જેમાં ફરિયાદીએ પોતે જ બનાવને અકસ્માત ગણાવ્યો છે કારણ કે મૃતકની સાડીમાં

અકસ્માતે આગ લાગી ગઈ હતી અને તેના કારણે તેને દાઝી જવાની ઈજાઓ થઈ હતી. બનાવની તારીખથી આશરે પાંચ દિવસ પછી, ફરિયાદીએ એવું વર્ણન કર્યું છે કે જાણે હાલના સામાવાળા છેલ્લા આશરે બે વર્ષથી તેના ચારિત્ર્ય પર શંકા કરતા હતા અને તેના કારણે તેને તેના પિયરમાં મૂકી દેવામાં આવી હતી અને તેના કારણે તેણે આત્મહત્યા કરી હતી.

૧૬. આંક ૩૬ પરના મરણોન્મુખ નિવેદન, ઘટનાસ્થળના પંચનામા તેમજ ફરિયાદીની મૌખિક જુબાની સાથે પુરાવાઓનું સંયુક્ત વાંચન કરતાં, હકીકતો એકબીજાથી વિરુદ્ધ જણાઈ આવે છે. બનાવ પછી તરત જ તેના પોતાના ઘરે ફરિયાદીના કહેવાથી કરવામાં આવેલ ઘટનાસ્થળનું પંચનામું સ્પષ્ટપણે દર્શાવે છે કે મૃતકની સાડીમાં અકસ્માતે આગ લાગી ગઈ હતી. તે જ હકીકત આંક ૩૬ પરના નિવેદનના પ્રથમ ભાગમાંથી પણ જણાઈ આવે છે. જોકે, આંક ૩૬ પરના મરણોન્મુખ નિવેદનના બીજા ભાગમાં, એવી વાર્તા જણાઈ આવે છે કે સામાવાળા તેના ચારિત્ર્ય પર શંકા કરતા હતા અને તેના પર ફૂરતા આચરતા હતા અને તેના કારણે તેણે આત્મહત્યા કરી હતી.

૧૭. મૌખિક પુરાવા તેમજ મરણોન્મુખ નિવેદનના સમગ્ર વિશ્લેષણ પરથી, હકીકત સ્પષ્ટપણે જણાઈ આવે છે કે નિઃશંકપણે આ બનાવ પિયરમાં બન્યો હતો અને છેલ્લા આશરે દસ દિવસથી તે તેના પિયરમાં ફરિયાદી સાથે રહતી હતી જ્યારે બે સગીર બાળકો સામાવાળા સાથે રહેતા હતા. મરણોન્મુખ નિવેદનમાં

પણ કોઈ એકરૂપતા જણાતી નથી. પુરાવાને અન્ય સમર્થન આપનારા પુરાવાઓથી પણ સમર્થન મળતું નથી. એટલું જ નહીં પરંતુ એક્ઝિક્યુટિવ મેજિસ્ટ્રેટની ઉલટતપાસ પરથી એ પ્રસ્થાપિત થાય છે કે આવું મરણોન્મુખ નિવેદન લખતા પહેલા, સારવાર કરનાર ડોક્ટર પાસેથી માનસિક અને શારીરિક સ્વસ્થતાનું પ્રમાણપત્ર મેળવવામાં આવ્યું ન હતું અને મૃતક કપિલાના માતા તેમજ ભાઈએ તેમના પુરાવામાં જણાવેલ છે કે મૃતક આગ લાગી ત્યારથી લઈને તેના મૃત્યુ સુધી બેભાન હતી અને તે બોલવાની સ્થિતિમાં ન હતી. બાબતની આ સ્થિતિમાં, મરણોન્મુખ નિવેદનોએ તેની સત્યતા પણ ગુમાવી દીધી છે કારણ કે તે સારવાર કરનાર ડોક્ટર પાસેથી માનસિક અને શારીરિક સ્વસ્થતાનું પ્રમાણપત્ર મેળવ્યા પછી નોંધવામાં આવ્યા નથી. વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટે, રેકૉર્ડ પરના પુરાવાનું મૂલ્યાંકન કરતી વખતે, કારણો આપતાં તારણો નોંધ્યા છે. ફરિયાદપક્ષે પડોશીઓની તેમજ સ્વતંત્ર સાક્ષીઓની તેમજ મૃતકના બે બાળકોની તપાસ કરી નથી. બાબતની આ સ્થિતિમાં, આવા મરણોન્મુખ નિવેદન તેમજ મૌખિક પુરાવા પર કોઈ વિશ્વાસ મૂકી શકાય નહીં જે બનાવની તારીખે ઘટનાસ્થળનું પંચનામું કરતી વખતે કરવામાં આવેલા વર્ણન અંગે ફરિયાદીના પુરાવાથી વિરુદ્ધ છે.

૧૮. ઉપર નોંધાયેલા કારણોસર, એવું જણાય છે કે વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટે રેકૉર્ડ પરના પુરાવાનું યોગ્ય રીતે મૂલ્યાંકન કર્યું છે અને આરોપી સામે મૂકવામાં આવેલા આરોપોમાંથી તેને યોગ્ય રીતે નિર્દોષ છોડી મૂકેલ છે જેમાં આ અદાલત દ્વારા કોઈ હસ્તક્ષેપની જરૂર નથી. આ અદાલતનો સ્પષ્ટ અભિપ્રાય છે કે સામાવાળાને તેની

સામે મૂકવામાં આવેલા આરોપોમાંથી નિર્દોષ છોડી મૂકવામાં ટ્રાયલ કોર્ટ સંપૂર્ણપણે ન્યાયી હતી. આ અદાલતને જણાય છે કે ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નોંધવામાં આવેલા તારણો તદ્દન વ્યાજબી અને યોગ્ય છે અને સદર તારણો નોંધવામાં, તેના દ્વારા કોઈ ગેરકાયદેસરતા કે ક્ષતિ આચરવામાં આવી નથી. તેથી, આ અદાલત નીચલી અદાલત દ્વારા નોંધાયેલા તારણો, આખરી નિષ્કર્ષ અને તેના પરિણામરૂપ નિર્દોષ છોડી મૂકનારા હુકમ સાથે સંપૂર્ણપણે સહમત છે અને તેથી તેમાં હસ્તક્ષેપ કરવાનું કોઈ કારણ જણાતું નથી. એ પણ એક પ્રસ્થાપિત કાનૂની સ્થિતિ છે કે નિર્દોષ છોડી મૂકવાની અપીલમાં, જ્યારે નીચલી અદાલત દ્વારા આપવામાં આવેલા કારણો વ્યાજબી અને યોગ્ય જણાય ત્યારે અપીલ અદાલતે ચુકાદો ફરીથી લખવાની અથવા નવા કારણો આપવાની જરૂર નથી. તે મુજબ, હાલની અપીલ ગુણદોષ વિનાની છે અને રદ કરવાને પાત્ર છે.

૧૯. પરિણામે, હાલની અપીલ આથી રદ કરવામાં આવે છે. રેકૉર્ડ્સ અને પ્રોસીડિંગ્સ તરત જ ટ્રાયલ કોર્ટને પરત મોકલી આપવા. જમીનખત અને જમીન, જો કોઈ હોય તો, રદ થાય છે. જમીનદારી પણ, જો કોઈ આપી હોય તો, મુક્ત થાય છે.

(ન્યાયમૂર્તિ શ્રી આર. પી. ઢોલરીયા)

ઈલા

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.